

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Ostrava-Vítkovice, nám. Jiřího z Poděbrad 26

nám. Jiřího z Poděbrad 26, 703 00 Ostrava-Vítkovice

Identifikátor školy: 600 145 174

Zřizovatel:

Město Ostrava, Městský obvod Vítkovice, Mírové náměstí 1, 703 68 Ostrava-Vítkovice

Školský úřad Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 4. - 7. duben 2000

Čj.	146 163/00-05043
Signatura	on6ct115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrava-Vítkovice, nám. Jiřího z Poděbrad 26 je úplnou základní školou. Kromě 15 tříd 1. a 2. stupně s 297 žáky jsou součástí školy i dvě přípravné třídy s 35 žáky. Ve školním roce 1999-2000 tedy školu navštěvují k datu inspekce 332 žáci zařazení do 17 tříd. Představitelé Městského obvodu Ostrava-Vítkovice dosud nepřijali vyhlášku, kterou by v souladu s § 14 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, stanovili spádový obvod školy. Rada školy nebyla zřízena. Škola je zálohovanou organizací. Součástí školy je školní družina s dvěma odděleními.

Žáky 1. - 3. ročníku 1. stupně a žáky 6. - 8. ročníku 2. stupně škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2. Podle vzdělávacího programu Obecná škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 12 035/97-20 dosud pracují žáci 4. a 5. ročníku. Ovšem v dalších letech hodlá škola pokračovat pouze se vzdělávacím programem Základní škola. V 9. ročníku jsou žáci posledním rokem vyučování podle programu čj. 18 730/91-20.

Ve škole pracují v současné době 23 pedagogičtí pracovníci. S výjimkou tří získali všichni potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Výchovná poradkyně sice splňuje některé požadavky (získala odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 2. stupni a má 15 let pedagogické praxe), ale nezačala v roce 1999, tedy dva roky od účinnosti vyhlášky č. 139/1997 Sb., studium výchovného poradenství, i když funkci výchovné poradkyně vykonává od roku 1994.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Byly navštíveny dvě hodiny českého jazyka v třídách 5. ročníku. Na 2. stupni šlo o čtyři hodiny mluvnice a literatury v 6., 7. a 8. ročníku.

Časová dotace výuky českého jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu, což bylo zjištěno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin. V navštívených hodinách byly plněny učební osnovy předmětu český jazyk vzdělávacího programu Základní škola, resp. Obecná škola v 5. ročníku. Nedostatkem v plánování je nevhodné vřazení náročného rozšiřujícího učiva do tematického plánu jedné ze šestých tříd. Slovesný vid, slovesný rod, slovesné vzory a třídy je vhodné vyučovat ve vyšších ročnících. Přesun učiva do tematického plánu 6. ročníku nebyl v plánu samotném nijak zdůvodněn. Navíc jde o třídu, jejíž složení - velké množství žáků opakujících ročník jednou i vícekrát - prakticky vylučuje, že by si žáci složité rozšiřující učivo v průběhu krátkého období v 2. pololetí 6. ročníku osvojili.

Hodiny byly vedeny vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro základní školu.

Vyučující českého jazyka píší ve třídách 2. stupně až šest diktátů v průběhu školního roku. Vzhledem k úrovni žáků by mohly být kratší. Témata slohových prací (čtyři za rok, v některých třídách méně) jsou vybírána s přihlédnutím k zájmům a možnostem žáků. V části tříd jsou slohové práce opraveny obvyklým způsobem (pravopisné chyby a stylistické chyby, případně úprava slohové práce). Neplatí to však pro všechny třídy 2. stupně. V některých třídách oprava slohové práce ustrne na opravě pravopisných chyb v první části slohové práce. Stylistické nedostatky nejsou vyznačeny, chybějí poznámky o úpravě práce, např. o chybějícím

členění do odstavců. Žáci se nemohou orientovat, v čem chybují a v čem by se měli zlepšit. Na stylistické nedostatky a nedostatky v úpravě zřejmě vyučující žáky upozorní ústně, nebere však v úvahu pozdější neprůkaznost ústního zdůvodnění. Zásada, že zadané písemné práce by měly být vyučujícím řádně opraveny, nebyla tedy v praxi akceptována všemi vyučujícími. Vedení školy nevyužívá postupů, které má k dispozici, aby řádné opravy prosadilo (kritéria pro přiznávání nenárokových složek, vnitřní předpis shrnující zásady a postupy při hodnocení a klasifikaci žáků).

S ohledem na sociodemografické podmínky není možno při výuce literatury spoléhat na domácí četbu žáků. Referáty a témata slohových prací, jak bylo uvedeno výše, jsou proto často zadávány z okruhu televizní či filmové tvorby, kterou žáci sledují. Nicméně společná návštěva místní knihovny je součástí výuky.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, jsou vhodné pro výuku předmětu. Odbornou učebnu jazyka českého ani samostatný kabinet češtiny škola nemá, audiovizuální ani výpočetní technika ve sledovaných hodinách nebyla použita. Sociodemografické podmínky negativně ovlivňují průběh výuky. Problémem je velká absence žáků. U většiny chybí zájem o školu, předmět, školní výsledky. S věkem žáků se problémy stupňují. Velký význam má při zmíněných problémech organizace a motivace žáků.

Hospitované hodiny zřejmě neodhalily problémy, kterým musejí učitelé běžně čelit při organizaci výuky a motivaci žáků. Hospitované hodiny byly organizovány tradičním způsobem. Vyučující obvykle pracovali s celou třídou (což nepřinášelo zvláštní problémy, jelikož třídy nejsou početné, a navíc řada žáků chyběla). Nesnažili se třídy členit podle úrovně žáků nebo jiného kritéria do skupin. V úvodní části vyučovacích jednotek učitelé stanovili didaktický cíl, který během vyučovacího procesu sledovali. Výuka v hodinách mluvnice byla realizována výkladem, v hodinách literatury byla patrná snaha vyučujícího navázat s žáky rozhovor o motivech, jež se objevily v ukázkách. Práce s učebnicí, zápisy na tabuli a zápisy do sešitů dle pokynů vyučujících představovaly obvykle hlavní část hodin.

Probírané učivo se časově shodovalo se zpracovanými tematickými plány. Nové učivo bylo vyučujícími ve většině případů interpretováno správně. Žáci byli kontrolováni a podle potřeby opravováni.

Při prověřování učiva byli vyučující objektivní, hodnocení mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení ústního projevu, zkoušení bylo realizováno ústní i písemnou formou. U některých probíraných jevů chyběly příklady nejčastějších chyb, kterých dopouštějí uživatelé jazyka. Žáci byli motivováni průběžnými pochvalami. Účinným motivačním postupem, který však nebyl v hospitovaných hodinách využit, by mohlo být sebehodnocení žáků či vzájemné závěrečné zhodnocení práce vykonané v hodině.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání. Dle sdělení vyučujících nepanuje vždy v hodinách klidná, pracovní atmosféra. Vyučující respektovali osobnost žáka. Komunikace žáků byla na průměrné úrovni, komunikace vyučujících (jejich pohotovost a kvalita vyjadřování) byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá. Učitelé prokazovali pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy v době inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Výuka jazyka českého je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Časová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá realizovaným učebním plánům. Z porovnání tematických plánů a třídních knih 2. stupně je patrné, že v některých třídách je nejprve vyučováno učivo aritmetiky (resp. algebry) a potom učivo geometrie. V tematických plánech

nedochází k obsahové duplicitě, výuka předmětu mezi jednotlivými ročníky je kontinuální. Učitelé jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování.

Všechny navštívené hodiny byly vyučovány učitelkami odborně a pedagogicky způsobilými pro výuku na základní škole. Výuka probíhala na 1. stupni ve třídách, na 2. stupni v polo odborné učebně a ve třídách. Učebny podle subjektivního posouzení odpovídají psychohygienickým zásadám, některé jsou vybaveny novým školním nábytkem. Žáci mají k dispozici platné učebnice (vydavatelství ALTER a PROMETHEUS), škola je pro výuku matematiky dostatečně vybavena standardními učebními pomůckami. V některých hospitovaných hodinách byla kvalita výuky ovlivněna žáky z málo podnětného rodinného prostředí.

Výuka byla vedena podle jasných a srozumitelných organizačních pokynů, které byly přiměřené věku a možnostem žáků. Struktura hodin, výběr, sled a množství informací závisely na specifických podmínkách tříd. Učitelky sledovaly, čeho mají žáci v průběhu vyučování dosáhnout, na co navazují a pro jaké vědomosti si vytvářejí předpoklady. Nejčastěji použitými metodami bylo vysvětlování, rozhovor a písemná cvičení žáků, které byly zpestřovány didaktickými hrami a soutěži. Byly použity názorné modely těles, didaktická technika nebyla ve výuce užitá. V průběhu vyučování byli zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení. Ve většině hodin byl vyučovací čas využit efektivně, v některých třídách byli žáci málo aktivní. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Na začátku každé hodiny byli žáci učitelkami seznámeni s jejím cílem a stavbou. V závislosti na obsahu probíraného učiva byly uváděny příklady, které navozovaly životní zkušenosti žáků. Učitelky žáky povzbuzovaly, nešetřily pochvalou, oceňovaly dosažené dílčí úspěchy, často kladly problémové otázky. Při opakování byly dotazy zaměřeny na aplikaci učiva, ve dvou třídách byla vypracována krátká prověrka, klasifikace zkoušených žáků byla objektivní a zdůvodněná. Při samostatné práci vyučující žákům pomáhaly, zadávané úkoly byly přiměřené, převažovalo kladné hodnocení. Některé hodiny nepostrádaly závěr s krátkým zopakováním nově probíraného učiva.

Ve většině vyučovacích hodin probíhala spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a učitelkami podle známých, akceptovaných a respektovaných pravidel. Učitelky byly přiměřeně tolerantní a respektovaly osobnost žáků. Verbální a neverbální komunikace vyučujících byla na dobré úrovni, výrazné projevy nežádoucího chování žáků během hospitací nebyly pozorovány. Většina žáků (zvláště 1. stupně) má k výuce matematiky kladný vztah.

Na základě výše uvedených skutečností je úroveň výuky matematiky hodnocena jako dobrá.

Chemie

Časová dotace sledovaného předmětu souhlasí se schválenými učebními plány. Z porovnání tematických plánů a zápisů v třídních knihách vyplývá, že členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám, při plánování nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky.

Chemii vyučuje ve škole jedna odborně a pedagogicky způsobilá vyučující. Vyučování probíhá v odborné učebně chemie a fyziky nebo ve třídách, popř. v učebně s videotechnikou. Učebny byly pro výuku vhodně vybaveny a podle subjektivního posouzení odpovídaly psychohygienickým zásadám. Žáci používají platné učebnice (SPN Praha), kabinet chemie je vybaven dostatečným množstvím standardních pomůcek

Struktura navštívených vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Průběh vyučování byl organizován podle jasných a srozumitelných pravidel. Vyučující sledovala, čeho žáci ve vyučování dosahovali a na jaké předchozí znalosti navazovali. Byly použity slovní metody, konkrétně výklad, frontální opakování a písemné procvičování, které byly funkčně

doplněny demonstračním pokusem a video ukázkou. Vyučující dovedla při výkladu účelně využít dřívější vědomosti a osobní zkušenosti žáků, v jedné hodině vycházela z předneseného žakovského referátu. Vyučovací čas byl efektivně využit, učivo bylo v souladu se stavem teorie a praxe v probíraných oblastech a bylo interpretováno věcně správně.

Žáci byli motivováni sdělením cíle a stavby vyučovací hodiny. V průběhu vyučovacích hodin byly často využívány mezipředmětové vztahy a příklady z praxe. Starší učivo bylo opakováno formou zkoušení a frontální metodou. Klasifikace výkonů žáků byla objektivní, spravedlivá, vyučující zdůvodněná. Zadané domácí úkoly byly přiměřené. V závěru hodin bylo provedeno krátké zopakování nově probraného učiva.

Interakce a komunikace mezi účastníky vyučovacího procesu probíhala podle předem známých a respektovaných pravidel, založených na vzájemné důvěře. Vyučující respektovala osobnost žáků, vytvořila jim prostor pro diskusi. Její verbální a neverbální komunikace byla na velmi dobré úrovni. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly v průběhu hospitací pozorovány. Většina žáků projevovala k výuce chemie pozitivní vztah.

Na základě zjištěných skutečností je kvalita vzdělávání v chemii hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

Tříhodinová týdenní dotace zavedená ve všech ročnících, v nichž je anglický jazyk vyučován, odpovídá schváleným učebním programům.

Vyučující zpracovaly tematické plány. V některých případech provedly přesuny mezi jednotlivými etapami vzdělávacího programu. Materiály, jež byly v průběhu orientační inspekce předloženy, neprokazují, že učivo tří etap vzdělávacího programu bylo rozděleno do jednotlivých ročníků. Při sestavování tematických plánů se vyučující řídí používanými učebnicemi. Přesuny učiva, ke kterým z výše uvedeného důvodu dochází, sice nevedou k obsahové duplicitě ve výuce (ve třídách 2. stupně vyučuje jediná vyučující), ale mohly by poškodit žáka, který v průběhu školní docházky přejde na jinou školu. Kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Vzhledem k nemoci jedné z vyučujících nebylo možno hospitovat v hodinách anglického jazyka ve třídách 1. stupně. Anglický jazyk ve třídách 2. stupně vyučuje zkušená vyučující s třicetiletou praxí. Je odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku tříd 1. stupně. Citlivě uplatňuje hlavní metodické postupy výuky cizích jazyků. Druhá z vyučujících není pedagogicky způsobilá pro výuku v třídách základní školy, získala totiž středoškolské vzdělání nepedagogického směru.

Výuka je zčásti realizována v kmenových třídách. Pro výuku je využívána i školní knihovna. Odborná učebna vybavená sluchátkovou soupravou je dle sdělení vyučující využívána velmi málo. Důvodem má být to, že výuka cizího jazyka je rušena hlukem ze sousední třídy (dveře učebny nejsou zvukově izolovány). Využívány jsou nástěnné tabule s přehledy gramatického učiva, žáci mají k dispozici slovníky, nechybí videomagnetofon. Magnetofonové nahrávky k textům z učebnice využity nebyly.

Vybavení školy pomůckami a odbornou literaturou pro výuku cizích jazyků je spíše průměrné. Lze doporučit doplnění kabinetu další odbornou literaturou (didaktika výuky cizích jazyků a mluvnice angličtiny).

Prostředí jazykové učebny i kmenových tříd je podnětné a estetické. Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad jsou splněny.

Písemné práce měly přiměřený rozsah a obvykle navazovaly na předchozí práci s učebnicí.

Nácviku a upevňování správné výslovnosti pomocí magnetofonu nebyl věnován dostatečný prostor. Snaha o posílení cizojazyčná atmosféra výuky např. při práci s učebnicí, ale i jindy byla v z hospitovaných hodin zaznamenána.

Znalosti slovní zásoby a gramatiky a komunikativní dovednosti byly upevňovány zábavnou formou. Pro posílení cizojazyčného charakteru výuky byly často zařazeny písně doprovázené hrou na keyboard. Vždy byla použita vstupní motivace (oznámení cíle hodiny), hodiny obsahovaly závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků. Motivace žáků však byla průběžně pozitivně posilována ústními pochvalami.

Interakce a komunikace odpovídala věku žáků v jednotlivých ročnících. Vyučující respektovala osobnost žáků. Aktivita žáků byla většinou spíše nadprůměrná. Komunikace vyučující (pohotovost a kvalita vyjadřování) byla hodnocena v obou navštívených hodinách jako velmi dobrá. Vyučující má citlivý přístup k žákům, žádné kázeňské problémy nebyly v hodinách zaznamenány. Mezi žáky převládá pozitivní vztah k výuce.

Výuka anglického jazyka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky (výrazná převaha pozitiv), podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky (aplikace dostatečného počtu vyučovacích metod, procvičování učiva formami ústními i písemnými), interakce a komunikace (pozitivní vztah většiny žáků k výuce, pohotovost a kvalita vyjadřování vyučujících, možnost vyjádření osobního názoru žáků při výuce) jsou hodnoceny jako velmi dobré.

I když u části hodin byla motivace na úrovni dobré, výrazně převládaly hodiny, v nichž dosahovala motivace velmi dobré úrovně.

Celkově je škola hodnocena v oblasti kvality vzdělávání v předmětech, jež byly hospitovány v průběhu orientační inspekce, jako škola velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy vypracovala koncepci školy ke konkursnímu řízení, jež proběhlo v roce 1998. Dne 13. července 1998 potvrdil zástupce starosty, že se seznámil s koncepcí pro konkursní řízení. Koncepce je rozčleněna do tří částí:

- a) výchovně vzdělávací činnost (výuka podle programu Základní škola, důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráce s dramacentrem, podpora přípravných tříd, udržení zájmové činnosti, péče o obrazovou galérii)
- b) materiální vybavení školy (pořízení počítačové učebny, vybavení školy novým nábytkem, připojení školy na INTERNET, doplnění audiovizuální techniky, zmíněno je víceúčelové hřiště, keramická dílna a další cíle)
- c) spolupráce s organizacemi (Výzkumný ústav pedagogický, pedagogicko-psychologická poradna - úsilí o provádění diagnostiky přímo ve škole, policie, zřizovatel reprezentovaný hlavně sociálním odborem a odborem školství a kultury)

Ředitelka školy stručně shrnula koncepční záměry do jediného bodu. Jde o zaměření výchovně vzdělávací činnosti na žáky z nepodnětného rodinného prostředí. Škola pět let pracuje s žáky předškolního věku v přípravných třídách. Významnou aktivitou je doučování žáků

z nepodnětného rodinného prostředí. Některé z aktivit rozsáhlé zájmové činnosti jsou zaměřeny rovněž na žáky z nepodnětného rodinného prostředí. Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Učební plán je rozpracován tak, aby vyhovoval potřebám a zájmům žáků a specifickým podmínkám obvodu školy.

Výchovná poradkyně se ve své činnosti řídí plánem práce výchovné poradkyně, zajišťuje potřebnou spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, vede evidenci integrovaných žáků a projednává se zákonnými zástupci individuální vzdělávací programy. Výchovná poradkyně sleduje termíny platnosti posudků vypracovaných pro integrované žáky. Zabezpečuje potřebné poradenské služby pro ostatní pedagogické pracovníky, zákonné zástupce a žáky. V součinnosti s vedením školy se podílí na kontrolní činnosti a prevenci negativních jevů. Vede záznamy o projednání výchovných problémů se zákonnými zástupci. Hlásí neomluvenou absenci většího rozsahu a další negativní projevy žáků přestupkové komisi městského obvodu, případně sociálnímu odboru a Policii ČR. Individuální vzdělávací plány pro žáky, jimž je poskytována reedukační péče, jsou vypracovány. Individuální plány šesti žáků, kterým není nutno poskytovat reedukační péči, však chybějí.

Plán školy a organizace školního roku 1999-2000 obsahuje mj. základní úkoly, rámcový plán školy, plán hospodářské činnosti, určení správců kabinetů, vedoucích metodických orgánů, výčet zájmové činnosti. Řád školy zahrnuje režim školy pro žáky, povinnosti třídních učitelů. Zpracován byl řád školní družiny a školní jídelny a obsáhlý preventivní program Škola bez drog. Škola nabízí tři volitelné předměty žákům 8. ročníku, po jednom žákům 7. a 9. ročníku.

Vedle pedagogické rady využívá ředitelka školy jako poradní orgán i širší vedení školy a metodické orgány.

Vysoký počet propadajících žáků, udělovaných výchovných opatření a snížených stupňů z chování spolu s vysokým počtem omluvených a neomluvených hodin výmluvně ukazuje, jak je práce vyučujících školy obtížná. Vedení školy spolu s většinou pedagogických pracovníků ví, kam soustředit hlavní úsilí. K zlepšení hodnocení a klasifikace žáků by výrazně přispěl vnitřní dokument školy, podle něhož by se vyučující orientovali při hodnocení žáků, tedy vnitřní klasifikační řád. Nedochovalo by pak k neadekvátně přísnému či naopak mírnému hodnocení žáků. Příkladem nepřiměřeně přísného hodnocení chování žáka sníženým stupněm z chování je případ, k němuž došlo v pololetí školního roku 1999-2000. Dle zápisu v katalogovém listu byla žákovi, který několik měsíců pobýval v zahraničí s rodiči (žadatelé o azyl), snížena známka z chování za neomluvenou absenci. Doba, kdy pobýval s rodiči v zahraničí, nebyla omluvena a za vysoký počet neomluvených hodin byla snížena známka z chování. Hodnocení chování není sice ve vyhlášce č. 291/1991 Sb., o základní škole, charakterizováno jako trest, škola však nevzala v úvahu, že značná část rodičů sníženou známku za trest považuje. Trestání, i když šlo jen o udělení sníženého stupně z chování, se opíralo o činnost rodičů žáka. Žák nemohl jednat jinak, musel rodiče poslechnout.

Stejný žák, který pobýval několik měsíců s rodiči v zahraničí, byl podroben na jaře t. r. tzv. komisionálním zkouškám z více předmětů. Zkoušky byly označeny jako zkoušky rozdílové. Postup školy neodpovídal přesně vyhlášce č. 291/1991 Sb. Žákovi nebyla povolena individuální výuka (§ 16 odst. 1 písm. c) a zákonní zástupci nepředložili vysvědčení ze školy v zahraničí (§ 18 odst. 5). Zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání nemělo proběhnout pomocí komisionálních zkoušek. Žákovi je možno uložit plnění pouze takových povinností, jež jsou uvedeny v platné legislativě.

Dokumentace školy, v níž jsou zaznamenávány průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti školy, je vedena. Třídní učitelé sice obdrželi jednoznačné pokyny k vyplňování třídních výkazů a katalogových listů, přesto se však v třídní dokumentaci objevují nedostatky, které by

mohly vést k pochybnostem např. při vydávání duplikátu vysvědčení. Jako na jiných školách se v seznamech žáků v třídních výkazech objevují nepřesné a neúplně záznamy změn, přelepování a prepisování údajů, překrývání záznamů opravným lakem, a to dokonce i v katalogových listech v rubrikách hodnocení a klasifikace. Do příslušné rubriky v katalogových listech žáků je vhodné vpisovat číslo jednacích odkladů školní docházky. V některých případech není z katalogového listu jasný počátek a průběh školní docházky (data narození jednotlivých žáků neodpovídají roku školní docházky).

V řadě případů bylo rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky vydáno až po začátku školního roku. Šlo dokonce o data říjnová, prosincová a lednová. V jednom případě bylo rozhodnutí vydáno s dvouletým zpožděním. Ředitelka školy nebrala při vydávání rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky ohled na to, že dítě je povinno zahájit školní docházku po ukončení šestého roku věku už 1. září. Při rozhodování o odkladu školní docházky nechránila ve všech případech zájem státu a společnosti. Škola přijímá ústní žádosti zákonných zástupců o odklad povinné školní docházky a zaznamenává je do sešitu, v němž jsou rozhodnutí o udělení odkladů evidována. V sešitě ovšem není vždy zaznamenáno přesné datum přijetí žádosti a převzetí dokladů potřebných pro vydání rozhodnutí. V některých případech je uveden pouze měsíc. Nelze pak ověřit, zda byly školou dodrženy závazné lhůty pro vyřízení žádosti a vydání rozhodnutí.

Podklady pro rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení (poslední změna byla vydána pod čj. 07/01/99-73) zahrnují mj. zakládací listinu školy z 27. prosince 1990 (pravděpodobně měl být uveden rok 1995), která v názvu školy zkracuje slovo Jiřího na pouhé J, hygienického posudku z 4. prosince 1995 a potvrzení vydaného vedoucím odboru výstavby, v němž je uvedeno, že stavba má charakter kolaudované stavby a je užívána jako občanská vybavenost - stavba pro školství. Název, jak je uveden v zakládací listině školy, by bylo vhodné opravit dodatkem k zakládací listině.

Pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím ve sborovně školy (např. pracovní řád a vnitřní platový předpis se zásadami pro přiznávání osobních příplatků a odměn) a některé dokumenty (např. řád školy) jim byly předány v kopii.

Žáci jsou informováni pomocí nástěnek, školního rozhlasu, zápisy v žakovských knížkách a deníčcích. Škola poskytuje potřebné informace zákonným zástupcům žáků. Využívá k tomu zápisy v žakovských knížkách a třídní schůzky v průběhu školního roku. Kladnou roli v poskytování informací sehrává školní časopis. Škola se prezentuje vhodným způsobem na veřejnosti. Jde o publikační činnost v místním časopise a výstavy v školní galerii.

Výroční zpráva zpracovaná podle § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, poskytuje dostatek informací o uplynulém školním roce a je jedním z podkladů pro tvorbu plánu práce pro příští školní rok.

Ředitelka školy účelně využívá odbornosti učitelů. Problémem je ovšem malá stabilita učitelského sboru a vysoký věkový průměr vyučujících 1. stupně.

Na pravidelných pracovních poradách a schůzkách metodických orgánů jsou operativně řešeny aktuální problémy chodu školy. Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti a výsledků kontrol je projednáváno na pravidelných pedagogických radách.

Pedagogičtí pracovníci uplatňují svou iniciativu ve vedení sedmi kroužků v odpoledních hodinách. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jde především o kurzy a akce nabízené Službou škole Ostrava.

Každému začínajícímu učiteli je určen uvádějící učitel.

Ředitelka školy zpracovala plán kontrolní a hospitační činnosti. Záznamy o kontrolách výchovně-vzdělávacího procesu včetně záznamů z hospitační činnosti jsou vedeny.

V některých oblastech není kontrolní činnost účinná (viz dokumentace školy).

Hospodaření školy je pravidelně kontrolováno zřizovatelem a příslušným školským úřadem.

Koncepční záměry školy byly stanoveny na základě analýzy podmínek školy a prostředí, v němž se škola nachází, obsahují priority, které se následně objevují i v ročních plánech práce. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou jasně vymezeny. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy ve většině oblastí. Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Pro začínající pedagogické pracovníky je zajištěna pomoc. Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků jsou zveřejněna. Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře je vytvořen. Není však vždy účinný.

Kvalita řízení je proto hodnocena jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol (včetně podkladů z let 1995-1996)
- záznamy z pedagogických rad
- protokoly z komisionálních zkoušek
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů)
- třídní dokumentace žáků 1. - 9. ročníku navštěvujících školu v školním roce 1999-2000
- výroční zpráva školy za školní rok 1998-1999
- tematické plány zpracované pro školní rok 1999-2000
- řád školy a rozvrhy žáků školy
- koncepce školy a plán práce školy ve školním roce 1999-2000
- další plány práce (plán kontrolní činnosti, plán práce výchovného poradce, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků)
- kritéria pro přiznávání osobních příplatků

ZÁVĚR

Základní škola Ostrava-Vítkovice, nám. Jiřího z Poděbrad 26 je celkově hodnocena v oblasti kvality vzdělávání v předmětech, jež byly hospitovány v průběhu orientační inspekce, jako škola velmi dobrá. Oblast řízení školy je hodnocena jako dobrá. Kontrolní činnost vedení školy a práce s dokumentací, provádění správních řízení a zvláště koordinaci v oblasti hodnocení a klasifikace žáků je možno hodnotit nanejvýš jako dobré, v některých oblastech jako ještě vyhovující.

Celkově je škola hodnocena v obou sledovaných oblastech jako dobrá.

Inspekce nezjistila neefektivní nakládání s finančními prostředky. Finanční prostředky jsou využívány ve prospěch žáků a výchovně vzdělávacího procesu.

Doporučení:

- zpracovat vnitřní zásady pro hodnocení a klasifikaci
- iniciovat vydání dodatku k zakládací listině, v němž bude upřesněn název školy

- ve spolupráci se zřizovatelem zlepšit materiální podmínky výuky a školního života (vymalování chodeb, výměna části osvětlení, stav toalet)

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladislav Vančura
Člen týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl

V Ostravě dne 31. května 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 6. 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Libuše Hermannová

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad ŠÚ Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava	2000-06-27	146 275/00-05 043
Zřizovatel Město Ostrava, Městský obvod Vítkovice Mírové náměstí 1, 703 68 Ostrava-Vítkovice	2000-06-27	146 276/00-05 043
Rada školy	není zřízena	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.